ste JAARGANG. CURACAO DEN 18n. JULI 1891. N° 394

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Verlaging.

Groot opzien baart in de laatste dagen een proces, dat te Londen tegen een der hoofdofficieren van de garde, drager van een der eerste adellijke namen, sir Gordon Cumming wordt gevoerd wegens het plegen van valschheid bij een hasardspel, het bacaraat, dat bij de wet verboden is. Vooral trekt het de aandacht, omdat de prins van Wales als getuige is opgeroepen, daar hij aan het spel heeft deelgenomen. Men ziet dus den kroonprins, toekomstig keizer van Indië, voor het gerecht staan als inbreukmaker op de wet! En niet dat de prins zich heeft laten meesleepen, door de omstandigheden: opzettelijk met het doel om te gaan dobbelen, bezocht hij het kasteel Tranby-Croft. Tijdens het proces is gebleken, dat de prins zelf de fiches heeft meegebracht. De waardigheid van dien vorst heeft daardoor een gevoeligen slag in het aangezicht gekregen en niet onwaarschijnlijk klonk het bericht, dat de prins van Wales, om reden der vermindering van zijn prestige, van zijn aanspraken op de engelschen troon afstand zou doen ten gunste van zijn zoon. Dit bericht werd later tegengesproken, maar op een wijze, waartegen elk rechtgeaard gemoed in verzet komt.

Op kouden, cynischen toon werd uit Engeland gemeld, dat het gerucht, volgens hetwelk de Prins van Wales, om de knak, die zijn prestige door het bekende proces gekregen had, afstand zou doen, in "hoogere kringen veel hilariteit had gewekt."

Waarlijk men heeft hier toch niet met eene lichtzinnige zaak te doen; een hoogst ernstige quaestie is erbij betrokken. De eerbied voor het koningschap vermindert meer en meer onder de volksmassa's; en als ervan gesproken wordt, dat een prins, die zijn aanzien heeft doen dalen, ter wille van het gezag der kroon deze aan een onbesproken drager zou overlaten,—dan wekt het hilariteit!

Voor het groote volk, dat zich geen rekenschap geeft van de hooge inwendige beteekenis van het koningschap, niet voor de abstracte beschouwingen vatbaar is, maar op den gevoelensindruk werkt,—het volk, dat maar al te weinig de feilen van het individu weet af te scheiden van de onberispelijkheid zijner waardigheid,—hebben voorvallen als het proces-Gordon Cumming eene zeer slechte uitwerking. Hoe zal men van het volk eerbied kunnen vorderen voor de wet, als het zijn toekomstigen koning die wet ziet schenden?

Het volk heeft eene innerlijke behoefte aan eerbied voor zijne overheid, maar de overheid moet zich dien eerbied waardig maken. Zijn vorsten moeten verheven zijn, zoo hoog mogelijk. De troon moet staan hoog boven den grond; staat hij gelijkvloers, dan wordt hij een leunstoel. Voorheen was het koningschap als in een sluier van symboliek gehuld; de koning vertoonde zich slechts in den vollen glans zijner waardigheid. Dan was hij de verpersoonlijking der majesteit in den vollen zin des woords voor zijne onderdanen.

De moderne democratie heeft dat alles veranderd. Na eerst het koningschap verlaagd te hebben tot den erfelijken post van eerste-ambtenaar, heeft het zijn valsche begrippen ook aan de hoven zelve doen doordringen. Men vindt er de oude traditiën, het leven op een voetstuk, bespottelijk; de weelde- en gemakzucht dringen er door: men wil bon-vivant wezen en zijn genoegen zoeken zooals de anderen. Men begrijpt niet, dat daarmede het prestige verdwijnt. Voor het volk is er geene majesteit in den heer met vilthoed en wandelstok; het wil den koning zien als koning niet als burgerman. De koning kan de vriend des volks wezen, zonder de kameraad te worden van zijn onderdanen.

En welk een schouwspel, welk bedroevend schouwspel hebben de vorstenhuizen dezer eeuw opgeleverd! Men heeft hunne zonen zien dwalen achter de coulissen der theaters, neerzitten in restaurantkabinetten met Joodsche beursspelers en lichtzinnige vrouwen. Nog niet lang geleden heeft men een keizerlijken kroonprins een uiteinde zien vinden, dat allerjammerlijkst was; nog dit jaar heeft men keizerlijke prinsen op eene wereldreis zich aan ongebondenheden in plaats van aan studie zien overgeven; en dezer dagen nog deed een troonopvolger, hoewel reeds grootvader, geheel Europa van zich spreken door zijne buitensporigheden in het hasardspel in kringen, waar hij niet paste.

En dat alles geschiedt in een tijd, nu de wereld meer dan ooit behoefte heeft aan eerbied en gezag. Terwijl uit de onderste lagen wordt gewerkt aan het ondermijnen van de tronen, helpen de aanstaande kroondragers zelven, om ze af te breken. De gevaarlijkste factoren van de beweging tegen het koningschap bevinden zich misschien juist onder de prinsen. Als de vorsten niet meer Christelijk zijn, als de koningen geen koningen willen blijven, in de zaak van het koningschap eene verloren zaak. —

Queridos Conciudadanos.

Como hemos podido observar que algunos ánimos entre nosotros vacilaban en la cooperación al proyecto de erigir un monumento al nunca bastante recordado Monseñor Niewindt [q. e. p. d.,] cuyo llamamiento corre inserto en los periódicos de esta Isla, por motivo de notar en las listas de suscriciones abiertas, las firmas del Excelentísimo. Ilustrísimo y Reverendísimo Señor Obispo Vicario de Curazao y del Reverendísimo Clero de este Vicariato.

Una leve alteración en nuestra salud nos ha privado de exponer esta circunstancia á Su Excelencia Ilustrísima inmediatamente después de su regreso de las Islas de Barlovento y hoy tenemos la satisfacción de manifestar al honorable público que este Ilustrísimo Señor junto con sus decididos coobreros, se prestan gustosamente á cumplir los deseos generales y se unen á ellos en esta obra de gratitud y de justicia.

Hagamos pues nuestros esfuerzos para que se lleve á cabo de una manera digna, que justifique aunque tarde, que los hijos de Curazao y los que han recibido la fecunda savia de moral y Virtud, y han sa-

FEUILLETON.

E PASTOR DJE ALDEA

Descripción histórica di tempoe di dominio francés.

Continuación.

Hanna, sin por a comprendé nada di nan conversación, a zak su cara scondé den skoochi di Lena, ma cada bê él tabata hizá su cabez ariba ta mirá su mama i su tío.

—"Sí — Hendrik dici — Sí, mi a denunciá Wouter, pasobra ¿acaso inocencia mester sufrí pa crimen?.... ¿Acaso nos pober pastor koe a stimá bo manera un tata, mester trahá matá su curpa, ora nos tin plena convicción koe él no ta culpable? Wouter ta bo esposo, tata di Hanna; él ta mi roemán di tata, ma Dios lo a castigá tantoe bo como mi i e jioe, si nos a sconde verdad."

E hoben senjora tabata hayéle den un tristoe posición, El tabata comprendé perfectamente e inhusticia cometé contra Everard; ma, apesar di toer mal tratoe i disgusto koe Wouter a proporcionéle den su vida, él tabata comprendé també koe él ta su esposo; riba e anochi terrible él a primintiéle, bao di huramentoe, di no papiá nada di lo ke a pasá na su vista, ademas, él mes a yegá di bisá, koe Wouter a menazá di matéle —¿i kiko lo birá anto di su jioe?

¡Ma di Everard tambe! —¡e pober Everard!.............................

—"No bisa— Hendrik a continuá;— koe mi a vingá mi. Den curso di mi vida mi ta sperá di probá bo un día, koe mi no merecé e acusación ayí; nó, mi a cumplí coe mi deber, mi grandísimo deber. Lena, aceptá bo cruz, hizéle i yuda mi pa nos libertá nos digno pastor. Dios lo bindisjoná bo i lo El haci bo loebidá toer e martirio koe bo tin di sufri awor."

Lena a kedá largoe tempoe manera un hende koe ta meditá ki partido toemá den e batalja di su corazón; ma porfin él a gritá coe un voz fuerte.

—"¡Nó.... nó! ¡mi no por papiá! .... I sin embargo..... ¡Nó..., Nó! Piedad, Wouter, pa mi i mi pober jioe; no ta mi a denunciá bo."..............

—"¡Esai tampoco no ta di necesidad!" un voz desconocida dici di repente, i ora Hendrik i Lena a draai pa mi mirá ta kende, nan wowo a contrá coe un estranhero i e anciano *maire* pará riba di drempi di porta. "¡Esai no ta necesario!" e desconocido a bolbé repetí. "A mi, huez di corte criminal di Amberes, mi tin den mi poder pruebanan suficiente di complicidad di Wouter."

Hendrik i Lena a dal na mes tempoe un gritoe di sustoe.

—"Mi no tin mester di denunciá, ni di su roemán, ni dje muchá ayí, su jioe, ni di bo, pobercita mama; mi no tin mester ni dje caserol aki ni dje otro obhetonan, usá pa dirtí e prendanan, koe nos a haya den bo cas, ora nos registréle, pa nos considerá e *Bandido el Negro* como culpable. Un otro testigo a salí bin denunciéle. Nos ta acuséle di a kibrá porta di misa di Loverghem i di a drenta aden hortá, di profanación di cas di Dios, di dirtimentoe di obhetoenan santoe, di denunciá mentirosa, di huramentoe falsoe i di ainda hopi otro crimen más."

Lena a zak na rodía i él a primí su jioe contra su corazón.

¡Porfin él a ricibí e golpi fatal i terrible koe él a temé asina tantoe! ¡Porfin e secretoe tan bon wardá den su pechoe a binj, apesar dj'éle, na claridad.

—"¡Bo voluntad socedé! ¡ó mi Dios!" Lena tabata rezando coe su mirádanan fihá na cieloe.

¡Hermosa i santa oración koe ta fortificá toer alma martirizá! ¡Ki dulce, ki consolador ta di elevá nos corazón na Dios, ora nos a agotá toer esfuerso humano pa combati nos adversidad ó nos mala suerte, i koe nos depositá nos entera confianza den El, koe kier pa nos cordá riba dj'Ele, manera un jioe riba su Tata...............

Esai Lena a experimentá, ora él coe Hanna a haya nan dos sô den nan kamber, mientras e huez a keda sigui ta toemá información hudicial di Hendrik riba e atentado cometé contra su vida.

Lena a ficá ta rezá largoe ora, i e jioe, apesar koe él a keda admirá ta mirá su mama, él tambe a poné su manoenan chikitoe na otro en senjal di oración.

—"¡Mamá!" él a riscá bisa—; "ta pakiko bo ta yorá?"

—"Mi jioe, nos ta profundamente desgraciado."

—"¿I pakiko mamá?"

—"¡Ai, esai mi no por bisa bo! Lo bo no por comprendé mi."

—"¡O si........¿bisa mi ta kiko e homber estranhero kier koe mi papá? ¿El tabata papiá dje anochi?"

boreado la dulce sensación de buena é inteligente educación que emanaron de Monseñor Niewindt, quien con su constante zelo y abnegación supo, á pesar de los torrentes de dificultades, mantener incólumes los sanos principios y derechos del gremio católico, no son en absoluto indiferentes á la idea emitida; pues todo el que siente latir su corazón al oir mencionar ese Venerando nombre, del que fué en vida

MONSEÑOR M. J. NIEWINDT,

ha de recordar que se le deben la gratitud, y éste es el momento de probarlo con poco ó mucho.

Las dádivas recibidas en efectivo están depositadas en manos del Ilmº. y Revmº Vicario Apostólico y oportunamente se publicarán los nombres de los contribuyentes.

Curazao á 14 de Julio de 1891.

WM. HENRIQUEZ.

La suscrición enunciada no solo la aprobamos sino también la recomendamos á nuestros feligreses al efecto de erigir un monumento digno del gran Prelado, cuya memoria siempre será bendecida en Curaçao.

Todo óbolo aun el mínimo se aceptará con gratitud.

Curaçao 15 de Julio de 1891.

† H. A. M. JOOSTEN.
Obispo tt. de Marc. y Vic. Ap. de Curaçao.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij gouvernements beschikking zijn de 2e. Luitenants bij dd. Stedelijke Schutterij A. Salas, H. H. R. Chapman en J. A. de Veer tot 1e. Luitenants bevorderd.

Bij gouvernements beschikking is de heer T. G. Heijliger, lid van den Raad van Justitie op *St. Eustatius*, voor den tijd van twee jaren benoemd tot Rechter-Commissaris bij dien Raad.

Bij gouvernements beschikking zijn met ingang van den 1n. Augustus a. s. benoemd: tot hoofdrechercheur ten dienste van den Procureur-Generaal, de maréchaussée der 1e. klasse J. Appel en tijdelijk tot rechercheurs: de personen van G. S. Ponne Sz. en P. F. B. Rigaud.

Bij gouvernements beschikking zijn bij de brigade maréchaussées alhier:
1º. benoemd:
a. met ingang van den 25n. dezer maand tot Commandant-inspecteur, de brigadier, C. L. Bercks;
b. met ingang van 1º. Augustus a. s. tot wachtmeester, de brigadier A. van der Gen en tot maréchaussées der 2e. klasse de personen van P. A. Rheder, S. A. Simon, A. H. van Loon en C. H. L. Tweeboom, en met ingang van laatstgemelden datum:
2º. bevorderd:
a. tot brigadier, de maréchaussée der 1e. klasse J. Faber;
b. tot maréchaussées der 1e. klasse de maréchaussées der 2e. klasse M. F. Perez, zich ook noemende Da Costa, en J. G. F. Zank.
3º. tijdelijk aangesteld tot maréchaussées der 2e. kl. de persoon van W. F. Poppe.

Lijst van brieven, welke onbestelbaar zijn bevonden:

Margarita L. Alvarez, Isolina de Camargo, Antonio Gonzales, David Guginaar, Herman C. Henriquez & Co., Ramon Herrera, Georgina Huybreyts, Richard Hujbis, Bernardo Tose, E. Huyke, Arnol Nieuw, B. J. Ombach, a/b. Oranje Nassau, Jutith da Costa de Pinedo, Luto D. G. de la Penha, C. Sprock Cz., Henriquez Todd, Angela Curiel.

Niet voor verzending vatbaar.

Twee drukwerken geadresseerd aan El coreo El Vense, Elvas en J. A. d'Empaire, Maracaibo.

Met het koopvaardijschip *Curaçao* blijkt een aanmerkelijke hoeveelheid ammunitie alhier aangekomen te zijn ter verdere verzending.

Mag er op de wijze van onderzoek, zooals velen, en te recht, willen, veel aan te merken zijn, het Gouvernement, dat omtrent het feit ingelicht was, deed goed de zaak zoo ernstig mogelijk te behandelen, wijl het niet slechts een sluiksche invoer van wapenen betrof, maar tevens van een groote hoeveelheid kruit, dat door een lichte onvoorzichtigheid jammerlijke ongelukken had kunnen veroorzaken.

Hopen wij dat Curaçao door een redelijk toezicht in de toekomst voor dergelijke gevaren bewaard blijft.

NEDERLAND.

Men meldt uit Amsterdam:

Grootsch en indrukwekkend zal de ontvangst van den Duitschen Keizer zijn in Amsterdam, zoowel als in Den Haag en Rotterdam. Versiering en illuminatie van openbare gebouwen en monumenten, vuurwerken, straatversieringen, militaire machtsvertooningen te land en te zee, alles wordt in het werk gesteld, om bij den jongen Keizer een goeden indruk van zijn eerste bezoek achter te laten. Woensdag 1 Juli zal het keizerlijk vaartuig, terwijl 25 oorlogsbodems op het IJ zijn opgesteld, tegen den middag hier aankomen aan den steiger van de koninklijke West-Indische Maildienst in het IJ, waar HH. MM. zullen ontvangen worden door de Koningin Regentes met onze Koningin, om zich daarna te begeven naar het Paleis op den Dam. Na het dejeuner ten paleize, zal een bezoek aan het Rijks-Museum gebracht en een rijtoer gemaakt worden. 's Namiddags is er groot gala-diner en 's avonds muziekuitvoering door verschillende militaire corpsen, militaire taptoe en electrische verlichting op den Dam. Donderdag 2 Juli zullen HH. MM. in den voormiddag een bezoek brengen aan het Stadhuis en daarna de stad en wellicht ook enkele inrichtingen bezichtigen. In den namiddag zal bij goed weder een vaartocht worden ondernomen in het IJ langs de Handelskade en verder door de stad (Nieuwe Heerengracht en Binnen-Amstel) naar den Buiten-Amstel. 's Avonds is er een groot waterfeest en vuurwerk op het IJ en zullen de Vorstelijke Bezoekers tusschen de schitterend verlichte oorlogsschepen doorvaren.

Den 3 Juli vertrekken de Hooge Gasten naar Rotterdam, en maken en passant een uitstapje naar Den Haag en Scheveningen. Vergezeld van HH. MM. koningin Wilhelmina en de Koningin-Regentes, zullen de Keizer en de Keizerin 's namiddags, ten 4 ure 30, met een extra-trein te Rotterdam aankomen aan het station Maas. Onmiddelijk zal dan in de gereed staande rijtuigen een rit door de stad worden gemaakt. Ten 6 ure zullen de Hooge Gasten door de Koninginnen worden uitgeleid tot het einde der Boompjes nabij den Terwenakker, waar de stoomjacht „Hohenzollern" gereed zal liggen, om onmiddelijk onder stoom te gaan en naar Londen vertrekken, waar de Keizerlijke Familie den 4 Juli verwacht wordt.

BUITENLAND.

Italie.— Prinses Marie Bonaparte zal in het huwelijk treden met een Italiaansch officier, een eenvoudig luitenant van het leger, zoon van een werkman. De prinses behoort tot den te Rome resideerenden ouderen tak van het huis Bonaparte, die niet geregeerd heeft, en welks leden alle met niet-vorstelijke maar hoog adellijke personen zijn gehuwd. De koning heeft over dit huwelijksplan een langdurig onderhoud gehad met prins Charles Bonaparte, den vader der twintigjarige bruid. Hij heeft zijne toestemming gegeven, zoodat het contract zal geteekend worden in het bijzijn van den koning en de koningin. Waarschijnlijk zal de koning den jongen luitenant in den adelstand verheffen.

— Rusland dringt sterk bij den H. Stoel er op aan, dat de Katholieken in het Oosten niet alle onder Frankrijks protectoraat blijven, maar ieder gesteld worde onder bescherming van zijn eigen land. Het Vaticaan vreest echter, dat het inwilligen van dien wensch de uitbreiding van den Slavischen invloed en den schismatiek-orthodoxen godsdienst in het Heilig Land te vrij spel zou laten. Men is overtuigd, dat Rusland zich niet aan de klachten der andere Christen Mogendheden zou storen. Daarom wenscht de H. Stoel zoowel het Fransche protectoraat als de vriendschappelijke verhouding tusschen Rusland en Frankrijk in stand te zien blijven, ook wijl het deze verhouding als het beste middel beschouwt om de zoozeer gewenschte toenadering tusschen de Latijnsche en de afgescheiden Oostersche kerken weer mogelijk te maken.

Duitschland.— Aan de *Sperrgelder*-quaestie in Pruisen is nu een definitief einde gekomen. Het door de Kamer aangenomen ontwerp tot terugbetaling der gelden, tijdens den Kultuurkamp aan de priesters onthouden, is nu ook door het Heerenhuis aangenomen, en de Keizer behoeft de wet slechts te sanctionneeren.

Mgr. Kopp, vorst-bisschop van Breslau en rapporteur der commissie van voorbereiding uit het Huis, stelde voor, den oorspronkelijken tekst der regeering te herstellen, strekkende om de terugbetaling der gelden aan de Bisschoppen over te laten en niet den Staat daarmede te belasten. Maar de conservatieven verzetten zich daartegen evenals de liberalen, en om de geheele wet niet in gevaar te brengen, trok Mgr. Kopp zijn amendement in.

Wegens deze verzoeningsgezinde houding verklaarde graaf Schulenburg, een der conservatieve leiders, dat het Huis de debatten moest sluiten, om zijne erkentelijkheid te betoonen jegens het Episcopaat voor de groote gematigdheid, waarvan het had blijk gegeven. De conservatieven applaudisseerden, maar de liberale flank protesteerde vinnig.

In naam van deze deed de heer Hinschius zulk een heftigen uitval tegen de Katholieke Kerk en het Pausschap, dat men zich midden in het jaar 1874 had kunnen wanen.

De nieuwe minister van Eeredienst graaf Zedlitz, greep deze gelegenheid aan, om de oude Kultuurkampers op hunne plaats te zetten. Hij verklaarde, dat de Katholieke Kerk in Duitschland zulk een gewichtige factor is, dat de Regeering en alle burgers den plicht hebben, hare rechten te eerbiedigen en in vrede met haar te leven.

Graaf von Brühl (Centrum) en Mgr. Kopp verklaarden nu onder teekenen van instemming der conservatieven, dat zij van alle verder antwoord op den aanval van den heer Hinschius afzagen.

De debatten werden gesloten, en het Heerenhuis nam met de stemmen der Katholieken en der Protestantsche conservatieven, tegen de stemmen van de mannen der zgn. vrijheid, het wetsontwerp aan, zooals het door het Centrum en het Episcopaat aannemelijk was verklaard.

— Het bezoek van den Duitschen keizer aan Nederland wordt in de buitenlandsche pers beschouwd als een feit van hooge staatkundige beteekenis.

Een Duitsch blad, het *Berliner Tageblatt*, ziet er eene toenadering in tusschen Nederland en Duitschland en schrijft ronduit, dat de keizer niet eerder een bezoek gebracht heeft, omdat wijlen Willem III zeer anti Pruisischgezind was. — Inderdaad, deze vorst deelde op dat punt volkomen het gevoelen van de overgroote meerderheid zijns volks, dat de Duitschers liefst in Duitschland ziet. Het is misschien niet urbaan, dit te zeggen, nu men hun keizer gaat ontvangen, maar het is een ronde waarheid, die nu vooral ge-

---

— "¡ Ketoe, ketoe! ¡ Loebidá asai, jioe degraciado!"

Hanna a keda ta mira su afligida mama.

— "Ja bo mester a contá otro hende, tio Hendrik lo ke a pasá e anochi, i lo bo haci bo mes i bo mama moeri di verguenza i di desgusto. ¡ No papiá nunca más dje anochi, Hanna!.. ¡ Ha! — él dici coe su mes — ta parcé mi koe recuerdo noema dje anochi, ta haci mi cabeinan rijs."

— "Mamá, ¿ oenda papá ta?" e jioe a bolbe continuá.

— "Papá podiser lo no bini nunca más; mi jioe dulce...........Pidi Dios p'éle."

— "¿ El a moeri anto? Hanna a gunta spantá.

— "¡ Ai nó!......mi nó sabi....El ta leeuw, masjá leeuw na un tera estranhero, mi ta keré."

E criatura a keda ta yorá.

— "¡ El a bai anto sin ni bisa nos adios?"

— "Podiser lo él bini ainda bin yamá nos adios. ¡ Ma nó! ¡ Mi Dios, salvéle!..No permiti koe él bolbé"....

— "Ma tio Hendrik, sin embargo, lo keda cerca nos, ¿ no ta verdad?"

E hoben mama no a respondéle, ma ardientemente él a zoenchi su jioe dulce.

— "¿ Ningún hende no stimá nos más anto, mamá, ?" e muchá a continuá.

— "Si," Lena dici coe entusiasmo; "si, ayá riba den cieloe tin un Tata koe ta stimá nos i koe no kier pa nos ta semper infeliz....Poné bo manoenan na otro, Hanna; pidi e bon Dios pa bo tata, pa bo mes i pa mi. Mundo por odiá nos; ma Dios conocé nos corazón; bisinjanan por bisa, koe nos ta maloe i perverso...¡ Ma Bó, ó mi Dios!."— Lena tabata rezá— lo bo no imprimi e mancha di verguenza riba nos frentá, pasobra e esposo i tata a desviá di camina di virtud."

¡ No, Lena, esai El no ta haci! El ta i El ta keda e Justo Dios koe lo anotá, como un crimen terrible den boeki di huicio, e preocupación di hendenan koe ta aplastá tantoe otro.

Lector amable, sigui nos bam Amberes, camina nos ta bolbé bai buscá pastor Everard.

Nos ta drentá e cas di esclavitud— e cas di esclavitud, camina e criminalnan condená na trabao forzá tin di trahá den sudor di nan frenta, mientras e boroto di nan cadena ta como encargá di reprochá nan continuamente e crimen koe nan ta expiando.

E cas di esclavitud ta un castiljo, rondoná di muralja diki, tralie di heroe i custodiá pa guardia bon harmá. Su aspecto ta tristoe, i además, pasobra toer banda bo tabata contrá condenadónan miserable ta lastrá un pia na pia, ó ta coeri duroe riba senjal di nan bomba.

Si bo drentá ayí dén, lo bo haya koe toer e habitantenan dje castiljo ta producto di más criminal di sociedad; hendenan, animá coe pasionnan di más brutal, coe cordamentoe di más deshonroso, tené na frena únicamente pa e severidad inflexible dje mandatario; i ta ayí, meimei di tantoe abominación, nos tin di bolbé bai hayá e cordero inocente, e pastor Everard.

Ta nochi.

Sonjo, e bálsamo koe ta haci nos loebidá toer nos amargurá, a plantá su trono den e cas di esclavitud. Den e cuater salanan grandi destiná pa e catiboenan, bo tabata tendé e pasoe regular dje guardianan, de vez en cuando boroto di cadenanan, o roncamentoe duroe di tal ó cual condenado.

Nos ta stop pará delanti di un cama, suavemente iluminá pa refleho di luz di un lanterne.

Riba e cama duroe, pastor Everard ta reposá. ¡ Ma ai! ki tantoe él a diferenciá........Mirá, su cara ta chupá i pálido; su frenta ta cobá di plooi; su respetable cabeinan di plata a desaparecé; su manoenan, cruzá riba su pechoe no parcé otro cos sino wesoenan descarná di un esqueleto.

Parti di su curpa, cadená na heroe riba su cama, ta tapá coe un laken trahá di yerba.

Aunké su wowonan ta cerrá, Everard no ta sonjo. El a dedicá parti di su sosiego dj'anochi na oración i na recordá su vida pasá.

Loverghem, Hendrik, Lena i Hanna a presentá un pa un na su vista, i él, trankilo di conciencia, a hasta hari coe nan i implorá perdón pa Wouter.

¡ Sin embargo, ki duroe, ki dolorosa vida tabata den e castiljo horrible ayí!

El ta continuá

zegd mag worden, daar in het buitenland iets meer dan eene toenadering gevreesd wordt. De *Figaro* meent, dat de beide souvereinen een geheim verbondscontract willen teekenen, zooals naar het algemeen beweren tusschen den Duitschen keizer en den koning der Belgen bestaat. Merk wel op, dat volgens de tegenwoordige constitutiën de vorsten bondgenootschappen kunnen sluiten geheel buiten de volksvertegenwoordiging om, op eigen gezag. Wij willen hopen, dat men Nederland niet tot zulk een genootschap zal binden ; het ware geheel met den volksgeest in strijd : en men zou er een verzet tegen de buitenlandsche politiek van elk kabinet uit zien voortvloeien, naar verhouding veel sterker, dan zich in Italië voordoet.

Inderdaad, het kan niet mogelijk zijn, dat zulke plannen bestaan zouden. En als men in het buitenland wijst op de onverklaarbare hardnekkigheid van onze regeering, om een groot veldleger te willen, terwijl wij ons vooral op de verbetering van onze vloot moesten toeleggen, als men wijst op het officieus bericht der Nederlandsche pers: dat in weerwil van elken uitslag der aanstaande herstemmingen het ministerie tot ná het bezoek des keizers zal aanblijven, — dan willen wij dat aan allerlei redenen toeschrijven, mits niet aan het denkbeeld eener politieke unie. Terecht wijzen de Fransche bladen op de groote gevaren, die daaruit voor ons zouden ontstaan. Veeleer schijnt de meening juister, dat men tot eene economische unie met Duitschland zou willen komen, tegenover Amerika vooral ; en is dit het geval, dan zou zulks veel aanlokkelijks hebben.

Dit schijnt verstaan te moeten worden uit de volgende regelen van het *Berliner Tageblatt*, dat zich tot dusverre heeft doen kennen als het best over de reisplannen des keizers ingelicht.

„ Gelijk eens Frankrijk's veroveringszucht de Hohenzollerns en de Oranjes tot elkander bracht, zoo zullen nu, naar te hopen is, *staathuishoudkundige* doeleinden de verstandhouding tusschen de beide landen beter maken, dan zij onder den laatsten der Oranjes is geweest.... In dien zin beschouwen wij het bezoek des keizers als een thans eerst mogelijk geworden politieke daad, en de unie, welke eens een Oranje met Engeland trachtte te bewerken, zou misschien op grond van erkenning van wederzijdsche belangen met Duitschland tot stand kunnen komen, tot zegen voor beide volken."

Frankrijk.— Te Fourmies hebben nieuwe onlusten plaats gehad. De bevolking, nog geheel onder den indruk der droevige tooneelen van 1 Mei, was er over verontwaardigd, dat men nu reeds het gebeurde zoodanig vergeten was, om feest te komen vieren terzelfder plaatse, waar de werklieden onder de kogels der soldaten vielen. Een gymnastiekvereeniging was te Fourmies gekomen en werd door het gemeentelijk muziekkorps en een militaire muziek ontvangen, welker leden gezamenlijk in eene der groote koffiehuizen gingen feestvieren. Het volk heeft daarop de deelnemers uitgejouwd, het café omsingeld en de ruiten ingeworpen. Er zijn twee gekwetsten: een gendarme en een tamboer majoor.

De Katholieken van het arrondissement Fourmies zijn voornemens, bij de eerste vacature voor de Kamer, die in het district openvalt, de candidatuur te stellen van pastoor Margerin. Deze candidatuur zal ongetwijfeld bij de geheele bevolking veel sympathie vinden wegens de heldhaftige bemiddeling van pastoor Margerin op 1 Mei.

— Het bericht, dat tegen het bestuur der Panama-maatschappij met den heer Ferdinand de Lesseps aan het hoofd wegens onregelmatigheden in het gevoerd beheer eene gerechtelijke vervolging is ingesteld, wekt in Parijs groot opzien.

De heer De Lesseps schijnt den toestand der maatschappij in een veel te gunstig licht te hebben voorgesteld, om voor de voltooiing zijner onderneming geld te verkrijgen, en zou zich meer om het slagen van zijne grootsche plannen dan om de veilige belegging van het door de aandeelhouders gestorte kapitaal bekommerd hebben.

De Lesseps is een grijsaard van 86 jaren en een der grootste ingenieurs van een geheel wereldtijdvak. Het werk van het Suez-kanaal heeft zijn naam onsterfelijk gemaakt, en zijne reusachtige Panama-onderneming zou zeker ook geslaagd zijn, hadde hij niet alleen oog gehad voor de wiskunstige berekeningen en het ideaal, maar ook voor de practische, de geldelijke zijde van het vraagstuk. Maar de Lesseps is wel een genie, — een boekhouder is hij niet. Daarom is het te bedroevender, den grooten grijsaard op de bank der beschuldigden te moeten zien verschijnen.

—De Fransche regeering heeft van de Porte geëischt, dat deze het recht der Franciscanen op het bezit der Latijnsche trap naar de grot der Geboorte te Bethlehem zal erkennen en den Grieken het betreden ervan verbieden. Tevens verlangt zij voor de Katholieken het uitsluitend bewakingsrecht van het Graf.

Belgie.— De Regeering wil de uitbreiding der Zondagsrust bij de posterijen aan een waar referendum onderwerpen. Zij doet een nieuw postzegel uitgeven, *timbre dominical* of Zondagszegel genoemd. Wie des Zaterdags zulk een zegel op zijn brief plakt, toont daardoor aan, dat hij de bezorging ervan op Zondag niet verlangt. Blijkt na verloop van tijd, dat de meerderheid der brieven dat zegel dragen, dan wil minister Van den Peereboom den Zondagsdienst voor de bestellers opheffen en ook deze slaven van hun arbeid een wekelijkschen rustdag mogelijk maken.

Spanje.— Een onbekende heeft den schildwacht vermoord, die de wacht hield voor den ingang van het paleis Aranjuez, te Madrid, waar de koninklijke familie verblijft. Hij werd aanstonds in hechtenis genomen.

Hij kwam van Cadix en was sedert eenige dagen te Madrid.

Engeland. — In vele kringen bestaat nog groote verontwaardiging tegen het in het proces-Cumming opnieuw gebleken gedrag van den prins van Wales.

Te Canarvon deed zich deze stemming kennen door het volgend incident. Stanley zou er eene lezing houden, en in afwachting van het optreden van den beroemden Afrika reiziger speelde het orkest in de vergaderzaal het lied. *God bless the prince* (God zegene den prins). Het volk floot echter zoo hevig, dat het orkest moest ophouden.

De kroonprins zelf gedraagt zich intusschen, of de meening des volks hem volkomen koud laat. Hij woonde als naar gewoonte de wedrennen van Ascott bij en zet zijn pick-nick-leven van genoegens en vermaken voort.

Er schijnt nu echter een nieuw proces in de lucht te hangen, dat den prins wel eens uit die zoete rust kan opschrikken.

De radicale *Daily Chronicle* vraagt zelfs, wat het land heeft aan een waardigheidsbekleeder, die niets uitvoert en veel kost. De meeste Protestantsche vereenigingen hebben moties van afkeuring tegen het hasardspel aangenomen en daarvan afschrift gezonden aan den prins. In de Anglicaansche kerken werd door tal van predikanten, o. a. door den bisschop van Durham, tegen het spel gepreekt, waarbij den prins geene verwijtingen gespaard werden. Om het schandaal te volmaken, wordt er beweerd, dat sir Gordon Cumming zich zal wreken over zijn proces en het schrappen van zijn naam uit de officiersrollen door het uitgeven van een boek over „ den prins van Wales en zijne omgeving," dat al zeer weinig stichtelijk zijn zou.

Zwitserland. — Naar aanleiding van het laatste spoorwegongeluk heeft Wirz in den Stendenraad de verwachting te kennen gegeven, dat zoo spoedig mogelijk een technisch onderzoek zal worden ingesteld naar de veiligheid van alle spoorweg-viaducten. Door den voorzitter van den bondsraad werd geantwoord, dat de bondsraad aan de ingenieurs Ritter en Fettmayer een onderzoek naar de oorzaken van de ramp bij Mönchenstein heeft opgedragen, en de Jura-Simplon-maatschappij aangeschreven, al hare bruggen te doen nazien. Voorts komt, op last der bonds-regeering, te Bern eene conferentie van ingenieurs bijeen, met het doel, om alle spoorbruggen in geheel Zwitserland van ambtswege te doen onderzoeken. Als het kalf verdronken is, dempt men den put.

De zorgloosheid van het bestuur der Jura-Simplon-spoorweg maatschappij, ten opzichte van de brug te Möchestein, wordt algemeen streng gelaakt. Een enkele bok in het midden van de rivier, als steun voor de brug, zou voldoende zijn geweest, om die veilig te maken ; maar dan zou de slechte toestand bekend geworden zijn, en dat mocht niet. Men merkt nog op, dat het ijzerwerk aan den binnenkant nooit geverfd werd. De roest, de grootste vijand van het ijzer, had daar vrij spel. Zondag 14 Juni (den dag van het ongeluk) hadden 's voormiddag conducteurs, die met een trein uit Grillingen kwamen, gerapporteerd, dat de brug onveilig was. Zij hadden zelfs geweigerd, er weêr over te gaan met een trein ; maar men had hen daartoe gedwongen. Die conducteurs zijn onder de dooden. Zij kunnen dus niets getuigen. Maar als de dingen werkelijk zoo zijn, zullen er zeker nog wel andere getuigen wezen, en zullen zij door een nauwlettend onderzoek aan het licht komen.

De fransche ingenieur Eiffel, die natuurlijkerwijze ook in de quæstie der verantwoordelijkheid betrokken wordt, heeft door zijnen vertegenwoordiger laten verklaren, dat hij de brug in 1875 wel heeft gebouwd ; doch niet volgens zijne eigen plannen, maar volgens die der maatschappij ; bovendien werd de brug het vorig jaar herbouwd zonder zijn advies, zoodat men hem volstrekt niet verantwoordelijk kan stellen.

Eene der belangrijkste verklaringen werd afgelegd door een technicus, die beweert, dat in de ijzeren balken, die den onderbouw der brug vormden, verscheidene scheuren waren ; zoo heeft hij er meermalen de aandacht van de directie op gevestigd, dat in een dier balken zich eene scheur van 60 cM. lengte bevond, reeds lang voordat het ongeluk plaats had.

De professoren Ritter en Tetmayer hebben den President verklaard, dat zij tot dusver het ongeluk bij Mönchenstein niet kunnen wijten aan de wijze waarop de brug gebouwd was, of het ijzer waaruit zij bestond. Of eene ontsporing van den trein het instorten van de brug veroorzaakt heeft, was nog niet zeker te bepalen. Alles is dus nog even onzeker.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibí dia 10 di Julio.

Paris.— Binti cinco diputado radical a asistí na un reunión na Roma pa nan protestá contra e apego di Italia na e triple alianza. Tabatin discursonan pronunciá na favor dje institucionan republicana di Francia.

De Rudini a sali condecorá coe Aguila Negra di Prusia, pasobra él a sostené e triple alianza.

Londres.—Emperador Wilhelm a despedí di la reina i él a bai Londres bai asistí na ópera italiana. Nan ta bisa koe lo él pidi lord Salisbury explicación tocanti simpatía di Inglaterra pa e triple alianza.

La Haya.—Ministerio a presentá demisión.

Roma.—Erupción dje volcán Vesuvio ta aumentando i tabatin temblor na stadnan italiano.

New-York.— Según noticia di Venezuela, e tratado di comercio coe Estados Unidos lo ta bien pronto firmá pa presidente Andueza Palacio.

Ultimo telegramanan di Chili ta bisa koe fó di batalja di Huasco, revolucionarionan ta triunfando más i más cada día.

11 Julio.

Paris.— Gobierno alemán a participá ministro di Relacionan Exterior di Francia, koe e disposicionan riba paspoort na Alsacia Lorena ta revocá.

Semi-oficialmente nan ta anunciá koe si en caso cosecha na Rusia resultá insuficiente, gobierno lo toemá medida pa evitá falta di coeminda.

Londres.— Emperador di Alemania i la reina di Inglaterra a asistí ayera na e *garden party* koe principe di Wales a doená na Malborough house.

Labouchère a protestá, den Parlamento, contra e conducta koe lord Salisbury a observá tocanti e triple alianza. Sir James Fergusson a contestá koe Inglaterra ta na amistad coe toer nación.

Den un reunión di accionista di cas di Baring Brothers, nan a anunciá koe negocionan dje cas a desminuí, ma koe nan ta presentá mas seguridad.

Roma. — *Osservatore Romanus* ta criticá renovación dje triple alianza koe, na lugar di sigurá paz, lo trecé dificultad den Europa i doená radicalnan probabilidad di apoderá nan di gobierno.

Lisboa. — Situación financiera dje reino aki ta continuá bai maloe. No ta existí confianza den e ministerio nobo.

13 Julio.

Paris. — Mr Secretan, director dje sociedad di metalnan, koe tabata condená na seis luna di prisión, a haya gracia después di a sufri seis simán di castigo.

Londres.— Di *Buckingham palace* pa *Guidhall*, emperador Wilhelm a bai di gran gala. Duranti e visita, lord mayor a mandéle un escrito, i na su contestación él a haci voto pa paz di Europa. Na comementoe na cas di duque di Cambridge, él a manifestá koe él ta contá koe su visita lo tin grandi resultado político.

Masjá diputado parnelista a manifestá nan deseo di uní nan na Mac Carthy.

Madrid.— Secura i masjá calor ta haci danjo na wijndrijfi i na camina di bestianan comé : toer fuente a secá.

Sesión, di día Sabra, di diputadonan tabata borotá duranti debate dje lei riba anmistía política. General Dominguez i Senjor Sagasta dici koe e lei ta forma sin ningún cuidao.

14 Julio.

Paris.— Dia 10 Agosto, Czar i Czarina lo bai Cronstadt coe obheto di visita escuadra francés. Tin nobo koe na Setiembre nan lo haci un viaha na Paris.

E proposición di derechonan provisorio riba katoena a sali rechazá coe 358 voto contra 151.

Londres.— Emperador Wilhelm a asistí dia sabra pasá na Wimbleda, na revista di voluntarionan i di tropanan regular.

Madrid.— Moret i general Dominguez a haci den Cámara di Diputadonan, discurso na favor dje partidarionan di autonomía di Cuba.

15 Julio.

Paris.— Un hende loco a tira riba president Carnot sin cogéle.

Ponementoe abao di trabao di mineronan na Bélgica a stop ; toer obreronan a bolbe na nan ocupación.

Londres.— Emperador Wilhelm a sali dj'aki pa Escocia. Sub secretario di relacionan Enterior a bisa den Cámara, koe Cámara di diputadonan di Francia no a doena ainda su aprobación na e arbitrahe di New-foundland.

Madrid.— Cámara a proclamá amnistia pa toer desterrado político.

New-York.— Gefe di natioonan di isla Ponapé a caba di yegá San Francisco. El ta bai Washington na busca di protección di Estados Unidos contra e mal trato di autoridadnan spanjó.

Gobierno di Guatemala a autorizá su ministro na Washington, Senjor Cruz, di aceptá reciprocidad dje bill Mac Kinley.

16 Julio.

Paris.— Coe grandi entusiasmo, aniversario di toemamentoe di Bas-

tilja a ser celebrá na París i na hinter Francia.

Nan ta bisa koe e barcoe di guerra di revolucionarionan "Magellane" a bringá destruí completamente dos barcoe di guerra di gobierno chileno.

Na consecuencia di un carta dje corresponsal di *Times* na París, conde Munster, embahador alemán na París, a recibí un desafío pa duel di Bismarck.

Londres.— Aguacero pisá koe a inundá stad, a causá grandi miseria.

Según nan ta bisa, emperador alemán a bai Noruega, después di a visitá puente di Forth.

Pall Mall Gazette dicí koe Parnell a perde toer importancia política, después di derrotá di Carlow.

Según noticia koe ta circulá, Czar, después di a pasá 8 dia na París, lo bai visitá su cunjada, princesa di Wales na Londres.

Cámaranan na Lisboa a keda renviá pa te 11 Noviembre.

New-York.— Nan ta temé na Buenos Ayres, koe na provincia Entre Rios lo reventá un revolución; tin nobo koe nan ta mandando tropa ayá.

Estado di salud di ministro Blaine ta bai birando peor; nan ta temé koe lo él no birá bon dje enfermedad; sin embargo su familia ta tené su situación secretoe.

17 Julio.

París.— Rei Alejandro di Servia lo vega Moscowa dia 22 awor i lo él bai visitá Czar.

Fo di Lisboa nan lo mandá un Comisario especial bai Brasil, bai cerrá un tratado di comercio na nomber di gobierno portugués.

Más di 40.000 hende ta moeri hamber na provincia Volga na Rusia.

Londres.—Courantnan ta doená información dje incidente koe a pasá na visita di emperador Wilhelm. Princesa Laetitia, bibá cerca ex-emperatriz Eugenie, a haya orden di rei di Italia di asistí na toer fiesta hací na honor di emperador Wilhelm. Ex-emperatriz a hací oposición ayí riba, i él no tabata kier pa e princesa bai na embahada italiana, ni asistí na fiestanan.

Anarquistanan kier a hací un demonstración contra príncipe di Wales na *Guildhall*, ma e discurso dje príncipe a ser masjá aplaudí.

ADVERTENTIEN.